

BIBLIOTEKA

Teodor KEKO

PROSTITUTA

Tregime e novela

8SH-32
K43

PROSTITUTA

Tregime e novela

Teodor Keko

LUMTURI ME VEL TË ZI

= sinonimi
DHimitër P. 2030

-NOVELË-

Ndoshta kishte një orë që Fred Boga qëndronte përballë xhamit të pa pastruar të dritares. Nuk shihte asgjë, sepse ishte natë, natë pis dhe e pa larë, vetëm ndjente shushurimën e shiut që binte pa pushim nga mëngjesi. Atje, kundrejt xhamit, në mes të vetmisë, Fredi pati kujtuar fluturimthi gjatë një ore lindjen e dy vajzave, fejesën me Ritën, sherret e kota me Ritën, martesën, mbrojtjen e disertacionit, lavdinë, titujt dhe atë, ngjarjen më të fundit, 40-vjetorin e qelbur të lindjes, me njerëz që qeshin si idiotë për fatkeqësinë e tjetrit dhe me Ritën, e bukur e të përmbajtur në krah, të trishtuar përbrenda e pikëlluese nga jashtë. Fredi psherëtiu. Gjithçka i dukej e kotë në këtë botë ku jeta ishte pa kuptim drejt humbjes, si ky shi, që përbalte gjithçka dhe veç trishtim vadiste e triste në shpirt. Fare kot, fare kot, shushurinte parreshtur gati prej një ore në tru dhe kotësija bëhej më e prekshme e materiale, teksa ai vërente portretin e tij në xham, atë portret ish-interesant, tani me dhjetë dhëmbë mangut e të inkuadruar në një kokë tullace, si mobilje, që mjaftonte një leckë e thatë për t'i marrë pluhrat e për ta bërë të shkëlqente. Psherëtiu përsëri, pastaj murmuriti "nesër" dhe i ktheu shpinën dritares. Shkarraviti në një letër "Rita, do vonohem pak", hodhi letrën në tryezë, veshi pardesynë e doli. Pse do të vonohem, pyeti veten nëpër shkallë. Askush nuk e priste, kërkënd nuk donte të takonte në këtë natë që sapo kishte filluar ciklin e saj e që një perëndi e merrte vesh kur do të përfundonte mbaj këtë vend ku edhe harta përngjasonte çuditërisht me formën e arkivolit. Ndjehej i dërrmuar. Në të vërtetë, nuk kishte asnjë punë. Asgjë nuk i interesonte më, as mali me libra e as pirgu me dorëshkrime, që dukej sikur e tallte nga dosjet e vendosura në bibliotekë; vetëm kotësia e të jetuarit në

këtë vend të humbur i interesonte, kjo kotësi që e mbante me shpresë se mund të dukej një tip ekzotik para Zotit, kur të vinte dita.

I.

Ishte pranë hotel "Dajtit", kur i zuri syri një afishe që lajmëronte se pikërisht sonte fillonte java e filmit rus dhe Fredi vendosi të kalonte një herë nga Qendra e Kulturës. Mbante mend akoma ca fjalë rusisht nga shkolla, ose, më saktë, mbante ende në kujtesë disa copëra nga Pushkini, Lermontovi e Gorki. Iu duk vërtet ide e mirë të fuste kokën një herë në sallën e filmit dhe nuk dyzoi më. Patí fat. Te dera hyrëse një i njohuri i tij ia hapi rrugën pa i kërkuar ftesë dhe Fredi sakaq u ndodh në holl, në një holl me pak njerëz të veshur bukur, që mbanin nëpër duar ca gota farfuritëse. Kishte filluar kokteji dhe Fredi u nis për nga banaku. Mori një vodka, zuri një skaj dhe që atje ia nisi të kundronte me rradhë të pranishmit. Nuk njihite thujse asnjërin, përveç atyre që ua shihnte ndonjëherë fytyrën në TV dhe ndoshta kaq mjaftoi që t'i mbushej mendja për t'ia mbathur në çast. Ishin ca fytyra të përmalluara, me sy disi të lëngëzuar, që në më të shumtën e kohës flisnin rusisht, një rusishte të vjetër tashmë, të konservuar prej gati 40 vjetësh në kafkat e tyre të zbardhura. Po, ti, çdo këtu, pyeti veten, mirëpo nuk arriti ta linte gotën e të ikte, sepse atë kohë ndjeu një dorë në sup.

- Mirëmbërëma, profesor! - dëgjoi një zë të gëzuar e tallës. - Që kur keni vendosur të kulturoni qelizat tuaja matematike?

Ishte Helena, ajo Helenë e bukur, e cila dhjetë vjet më parë mori dy katra prej tij, një në qershor e një në gusht, për t'i dhënë lamtumirën matematikës, e për t'u hedhur që të dilte në pah andej nga artet.

Fredi e përqafoi pa i folur. Ndjeu buzët e saj në faqe dhe iu kujtua se pikërisht kështu ishin ndarë atë gusht, kur Helena e xhindosur e pati sharë nën zë "legen".

- Ç'është gjithë ky trishtim? - pyeti Helena, atë çast kur filloi një rrëmujë e vockël në holl, që lidhej me ardhjen e një ministri në ceremoni.

- Pse mos jem i trishtuar? - ia ktheu Fredi.

- Po! - tha Helena. - Mut!

- Vodka? - pyeti Fredi.

Helena tundi kokën.

- Vodka, - tha, - mbase bëhet bota me ngjyra.

Fredi shkoi të mernte dy vodka në banak, por kur u kthye Helena nuk ishte më vetëm. Po puthej me një bionde që i dukeshin nga pas vetëm këmbët e

gjata dhe trupi i bukur. Fredi i qëndroi pa folur nga pas biondes, e priti të kthehej, t'i thoshte "më fal" dhe sakaq u trondit. Asgjë nuk dëgjoi nga prezantimi që i bëri Helena tjetrës, vetëm kërkon me ngut ta gjente ku e kishte parë këtë vajzë.

Vajza diçka ndjeu.

- S'besoj të më keni parë ndonjëherë. - qeshi. - Unë kam studiuar për sociologji dhe nuk kam marrë as edhe një leksion të vetëm matematike ...

Fredi s'foli. Pastaj, si u mendua pak, e hapi gojën e tha:

- Nuk jemi takuar, por ti më kujton diçka të shtrenjtë.

Nuk e dija që dy njerëz të panjohur mund të ngjajnë kaq shumë ...

- Kujt i ngjaj? - pyeti vajza.

- Dhjetë vjet përpara. - filloi Fredi. Pastaj befas e la fjalën në mes. Bëri një shenjë me dorë dhe iu kthye vajzës:

- Po juve si ju quajnë?

Vajza qeshi.

- Ilda. E martuar. Një fëmijë. Pa punë. Vajzë teze e Helenës ...

- Mirë! - tha Fredi. Ama sytë nuk ia ndante. Iu afrua pak vajzës, sikur të donte t'i kumtonte diçka në vesh, pastaj u largua përsëri. - Mirë. - përsëriti, - Lalik!

Ilda nënqeshi tallëse nën buzë.

- Fallco! - tha. - Aromatike, sidoqoftë, ëë! - shtoi.

Dhe atë çast njerëzit filluan të hyjnë në sallë.

- Unë po ia mbath, - tha Fredi, - dy vodka i piva, njeri optimist nuk gjeta

... Ika!

Dhe iku vërtet.

2.

- Ç'tip! - tha Ilda, tek po hynte në sallën e kinemasë me Helenën, bash atë kohë kur një ambasador evropian po kundronte gjoksën e saj të plotë me një lakmi tipike kapitaliste.

- Ky është fatkeq, - ia ktheu Helena dhe psherëtiu tamam kur iu kujtua Fredi i parë, ai Fred që ia pat nxirrë jetën një vit të mirë me ato ironitë e tij asgjësuese. Ilda ishte kurioze të dinte se për kë e kishte fjalën, për ambasadorin që nuk ia ndante sytë e lëngëzuar, apo për profesion. Tjetra qeshi. Fliste për Fredin.

I pat thënë një herë para gjithë auditorit se ajo nuk vlente as për shitëse zarzavatesh. Dhe mendo: ishte koha kur në dyqan s'gjeje zarzavate dhe, të punoje shitëse, do të thoshte të ishte njeriu më i pa punë i botës. Dy mbledhje të qelbura

matematike elementare në ditë do të bëje, në rastin më të mirë!

- Me kë i ngjava? - ia preu rrjedhën e kujtimeve trishtuese Ilda.

Helena ia nguli sytë mirë.

- Nuk e di, -tha pastaj. - Ndoshta, - shtoi, - me ndonjë matematiciene që ai takon nëpër konferencat në botë, ndoshta me ndonjë dashuri të vjetër, që tani duhet të jetë kthyer në një kufomë të dekompozuar...Tip sinusoidi, pra...

- Do më lesh rehat!- u nxe Ilda. Asaj se pse iu duk sinusoidi një gjë e thatë dhe e shtrembër.

Tani po e bezdiste edhe ai ambasadori që nuk ia ndante sytë dhe psherëtiu e lehtësuar kur u fikën dritat në sallë. I harroi të gjitha, por atë fjalinë "ky është fatkeq" s'po e harronte dot.

Po unë nuk jam fatkeqe? - u nxe me veten. Jetohet në këtë vend të pisë, ku të gjithë s'të njohin nga fytyra, por nga këmbët, ku burri qelbet erë alkool dhe numëron lekët një qind herë ditën si ata katundarët klasikë, ku mami të thotë një mijë herë në vaktit "si lum ti, o mam, që more burrë të pasur", dhe ku një sociologe e sapodiplomuar i mbron disertacionet duke pastruar papushim shtëpinë e duke rritur një fëmijë të bukur që vetëm qan? ... Dhe mjaftoi kaq që Ilda të përqëndrohet në ekranin e madh. Harroi gjithçka.

3.

Fredi u kthye vërtet vonë në darkë. Vajzat flinin. Vetëm Rita priste në kuzhinë me një gazetë në dorë. Kishte kohë që gruaja e tij e bukur nuk qeshte më me shpirt. Dhe Fredi s'e kuptonte dot trishtimin e saj.

- Nga ishe? - pyeti Rita. S'ishte provokuese, ose më saktë, dukej sikur përtonte të bënte sherr.

- Vërdallë, - tha ai.

- Pse nuk punon?- këshilloi butë ajo dhe kaq mjaftoi që Fredit t'i kërcenin xhindet.

-Pse të punoj? - uluriu. -Kush ka nevojë për studimet e mija në këtë vend ku na iku jeta dëm?

- Ule zërin, - tha Rita, - po s' deshe të punosh për të tjerët, puno për veten tënde, puno për ne, për mua...

Fredi u nxi.

- Po ti, kush je, - i tha ironik, - që të meritosh sakrifica sublime? ...

Rita u ngrit në këmbë.

- Mjaft! - thirri. - Unë jam gruaja jote, e diplomuar kimiste, jam nëna e fëmijëve të tu dhe jetoj po ashtu si ty në këtë vend që ti e quan të qelbur. Ti je

egoist, kujton se vuan vetëm ti, sepse s' llogarit njeri për të gjallë. Ti kërkon kushte ta jetosh jetën si të pëlqen, kërkon liri, përkëdhelje nga të gjithë, ty të është mërziur familja ...

Shfrynte.

- Bëj ç' të kesh qejf! - tha më në fund. - Po mos u bë shumë idealist. As ti nuk je më i pari ...

I kaloi m'u përpara këmbëve Fredit pa i hedhur sytë dhe u nis për në dhomën e vajzave.

- Ti flet poshtërsira, vetëm poshtërsira! - uluriu Fredi.

Po Rita nuk u përgjigj.

Hajde jeto në këtë vend, shkumbëzoi Fredi. Shtriga plakë, shau pastaj të shoqen, duke u betuar se këtë herë do t'ia nxirrte të gjitha për hundësh.

Ra të flinte në divanin e kuzhinës pa zhveshur as pantallonat e as këmbishën, gjithë duke shkumbëzuar e duke mallkuar këtë jetë të turbullt e pa kuptim, pastaj, nëpër atë gjumë tejet të trazuar mbajti mend që pa Ildën. E pa ashtu, siç i shohin zakonisht meshkujt nëpër ëndrra gratë e bukura dhe nga tronditja u zgjua. Ora ishte pesë pa një çerek e mëngjesit. Po kjo çdo në këtë mes, pyeti veten i tronditur Fredi. Ama, iu fiksu që Ilda kishte një gjoks të bukur, të gjerë e të plotë. Këtë e mbajti mend. E kishte parë në ëndërr.

4.

Fredi nuk i foli të nesërmen Ritës dhe kjo gjë sikur e qetësoi. Prej kohësh ndjente një irritim të brendshëm, të pashpjegueshëm nga Rita, diçka që gjithmonë e më shumë e bindte se ishte edhe ajo fajtore që bota rreth tij ishte bërë gri, aq gri, sa edhe karafilat nuk mbanin më erë si dikur e tani s' ishte çudi të hante qeni i shtëpisë vetë të zotin e tij. Filloi të mbyllej pasdreka deri vonë në laborator, ku endej si somnambul mes pajisjeve e librave, pastaj, pas një jave u nis për në Londër. Puthi vajzat, iu tha atyre se ku do të shkonte, mori çantën e rrugës dhe u zhduk në bërrylin e shkallës.

Rita nuk u ndje. Vetëm i vetëtiu një dritë e keqe në sy, kur vajzat i thanë se babi ishte nisur për në Londër. Ajo e dinte datën e konferencës dhe pati shpresuar se kjo zënkë e rrallë me Fredin do shuhej me këtë rast, shpejt e shpejt, si gjithmonë, por ishte gabuar. Iku kokëvarur në dhomë dhe atje, pa kuptuar as vetë, filloi të zhvishej lakuriq. Qëndroi e skuqur nga turpi e nga inati bashkë para pasqyrës. Kishte ende një trup të plotë gruaje të kolme. Ende mishtrat nuk qenë squllur. Atëherë, ç'kërkonte ai më shumë? Ç' e pandehte veten profesori tullac, që sapo i

kishte mbushur të 40-tat e dukej sikur ishte 50 vjeç?

I hypi një e qarë e rëndë. Iu kujtua Fredi i parë i zgjuar e moskokeçarës, ai Fred pa një lek në xhep dhe prapë më i pasuri nga të gjithë. Iu kujtuan ato sakrifica pa fund kur ai punonte ditë e natë mbi disertacionet dhe ajo rriste vajzat. Paska qenë gjithçka kot, fare kot, psherëtiu. Gjithë këto sakrifica e ndershmëri për t'u shkërmoqur kështu, pa asnjë arsye, në një ditë të bukur. Dhe qau përsëri. Le të bëhet si të jetë shkruar, i dha fund pastaj. Ndoshta është i sëmurë e shërohet andej nga Londra!

5.

Kurse ai nuk gjeti as më të voglin ngushëllim në Londër. U xhindos që në aeroportin Hithrou, ku me të paraqitur pasaportën shqiptare iu desh të kalonte në fund të pasagjerëve e ta kapërcente kufirin vetëm pasi e kontrolluan imtësisht. Kaq u desh që të mbetj i mbyllur brenda guackës së tij dhe ta braktiste fare konferencën, duke u sorollatur i vetmuar në Pikadil e muzera shkrimtarësh. Dhe për fatin e tij të keq, apo të mirë, pa përsëri Ildën në ëndërr. Këtë herë ajo nuk u zhvesh. U takuan nën këmbët e Big Benit dhe Ilda i foli me një pamje ironike nëpër mollëza:

- Ç'po bëni në Londër, profesor?

- Një konferencë, -iu përgjigj ai.

- E për kë kulturohesh, profesor? Kujt i duhet matematika, shqiptarëve?!
Llogaritë tona më të komplikuar do të jenë maksimumi sa bëjnë pesë edhe pesë.

Po dite kaq, në rregull jemi ne andej... E pe si ta bënë anglezët në aeroport, profesor?

Të thanë: jeni kot fare ju shqiptarët! Virus kolere jeni ...

- Dëgjo, Ilda, - u përpoq të mbrohej ai.

- Lëre, profesor! E ç'faj ke ti, që jeton në një vend ku asnjë nuk rrezikon e investon? Ti je fatkeq, profesor, dhe megjithëse e di këtë gjë, prapë nuk lufton dot të bëhesh i lumtur. Nuk ta mban, profesor ...

Dhe u zhduk.

Fredi u zgjua sakaq. E kishte gojën helm. U ngrit e vajti në vaskë e atje, i dremitur nën shkumën e shampove filloi të mendojë për ëndrën, për ato fjalë cinike të thëna shqip nga një vajzë që i ngjante aq shumë Ildës.

Ajo ka të drejtë, mendoi. Iu kujtua Shqipëria, fakulteti i matematikës me koridoret që mbanin erë urine, materniteti përballë me fëmijë që lindin e priten në

mungesë të çarçafëve me gazeta, plehurat dhe kolera, pastaj periferia e tmerrshme, e zymtë dhe e pa e shpresë, limontija shpirtërore dhe politikanët banalë, ata uzurpatorë karrigesh pa vizion e pa sens perspektive, hajdutë kriminalë ... Atje s'ka më asnjë shpresë, mërmëriti, asnjë shpresë. Po, ndoshta, shpirtin tim mund ta qetësoj, tha, do të bëhem edhe unë si ata politikanë, me kolerë të dera e me para nëpër xhepa... Tashmë Ilda i rrinte në mendje, ajo Ildë e bukur, me ato flokë të verdhë dhe u drodh nga ideja se gjatë një jave në Londër s'i kishte kujtuar asnjëherë as Ritën e as fëmijët. Diçka po ndodh, tha ai, dhe unë këtë herë nuk do të pyes më për opinionin. Pas kësaj ra paqja, një gjumë i thellë atë ditë. Fredi u vodh shpejt nga konferenca. Doli nëpër parkun mbretëror, priti sa të kalonte garda legjendare angleze, pastaj vendosi të blejë diçka për vajzat. Në xhep kishte boll stërlina dhe ai nuk u kursye për të zgjedhur nja dy kukulla të mëdha, që flisnin e ecnin sa herë t'iu shtypje pultin. Po tek dilte nga dyqani vetëtitës iu kujtuan doganierët anglezë, ajo fyerja e tyre për shqiptarët, pastaj kukullat pa shpirt e me gojë dhe arriti ta pyesë veten qetësisht: po unë, kam shpirt? Ma morën, u mbrojt. Por prapë nuk gjeti ngushëllim. Ma morën, pyeti sërisht veten, apo ua dhashë unë me qart e mja? Vështroi edhe një herë kukullat, pastaj vendosi të kthehej në hotel. Edhe Londra po i dukej kot fare dhe seç vinte edhe këtu një erë urine nga Tamizi i qelbur ngjyrë plumbi.

6.

Fredi e mbajti kumtesën e tij ditën e fundit në konferencë. Pas asaj shprehjes pa shprehje "Fred Boga, Albania" ai ndjeu një lloj përskuqje turpi që ishte shqiptar në atë sallë farfuritëse me matematicienë akademike, që do t'iu duhej nga një furgon për të transportuar titujt e diplomat, nëse do t'iu kërkohej të paraqisnin origjinalet në konferencë. Dy net më parë CCN kishte transmetuar disa pamje të llahtarshme nga spitalet psikiatrike të Shqipërisë dhe kaq mjaftonte që Fredit t'i dukej vetja përpara auditorit si njeri me bisht. Doli i nervozuar në podiume pastaj ia nisi me një lexim monoton kumtesës së tij, duke uruar të mbaronte sa më shpejt. Lexonte pa e pasur mendjen. Një herë zihej me Ritën mes rreshtave, një herë mbulohej me re pluhuri ... Pastaj erdhi ajo "Faleminderit" magjiplotë dhe Fredi u bë gati t'ia mbathte nga podiumi i mallkuar, ku i dukej vetja si një qenie jashtë tokësore. Por papritur i erdhi një zhurmë e hallakatur në vesh... "Ç'po bëni, klithi me gulç shpirti, unë jam nga Shqipëria!" ... U nis i turbulluar për në vendin e tij, duke iu përgjigjur përshëndetjeve të profesorëve, por akoma nuk kuptonte se përse salla kishte duartrokitur. Ra një heshtje e rëndë dhe atëherë ai kuptoi

diçka.

- Kolegu ynë Boga nga Shqipëria hapi një dritare të re sot për të gjithë ne , - tha drejtuesi i seancës, - ndoshta nesër disa nga ne do ta kristalizojnë këtë pamje ende të mjegullt...

Kishte fituar, por nuk dinte ç'të bënte me fitoren. Atij nuk i duhej. Kuj t'ia falte? Ai e dinte ç'do të thoshte ky zbulim. Tani duhej të punonte përsëri, 2-orë në ditë, torturë, por për çfarë gjithë kjo sakrificë? Ndiente të përziëra dhe dol në koridor për të pirë diçka. Teksa mori gotën me lëng portokalli, një çmim Nobe iu shfaq përbri. E lëshoi gotën instiktivisht në tryezë dhe i lut profesorit se m çfarë mund t'i shërbente. Profesori s'ia ndante sytë.

- Përgëzime, - i tha pastaj, - Punë e shkëlqyer...

Fredi s'fliste dot.

- Ti punon në Shqipëri? - pyeti profesori.

Mori një pohim me kokë.

- Pashë dy ditë më parë CCN, - tha profesori. - Tmerr! Dhe tmerr! më madh që atje punojnë kapacitete si ty... E doni ju atë vend apo e urreni? - pyet befas, por i dukej qartë nervozizmi.

- Nuk e di, - iu përgjigj sinqerisht Fredi.

Dhe, vërtet, nuk e dinte. Profesori nuk ia ndante sytë. Ai kishte qenë një herë në Shqipëri dhe nuk mund ta kuptonte se një vend i vogël me një grus! njerëzish, me një det, me natyrë ende të virgjër, mund të ndodhej në prag katastrofës!

- Atje nuk ka shtet! - i tha prerë Fredi. - Atje ka autokrati, secili për vetë...

- Mjerë ju që pajtoheni me atë realitet! - tundi kokën trishtueshën profesori. - Mjerë ju! ...

Në mbrëmje Fredi iu bë jehonë në stacionet kryesore televizive dhe t nesërmen në drekë, pas dy leksioneve urgjente në Universitetet e Londrës, ai ishte shqiptar i pasur dhe profesor i jashtëm i Universitetit të Londrës.

Fredi vendosi zarfin plot me stërlina në tryezën e dhomës së hotelit dhe herë vështronte paratë, herë kukullat e mëdha. Ndiente një boshllëk. I dukej vetj si një njeri i shpallur hero pas vdekjes. Stërlinat nuk i ngjallnin dot dashurinë vjetër për Ritën, nuk ia nxirrnin dot flokët, nuk ia mbysin dot trishtimin ... Punë muti, shau Fredi dhe si u zhvesh me shpejtësi, u fut në vaskë. Të paktën të nxjerr pisllëkun, mërmëriti.

Në banjën vezulluese Fredin e pushtoi një gjysmëdremitjeje dhe diku përpara, mes avujve e mjegullnajës së brishtë, iu rishfaq vetvetja në rininë e rrëmbyer edhe buzëqeshjen, edhe gëzimin. Ishte ai djalë i ri përballë, Fred Boga